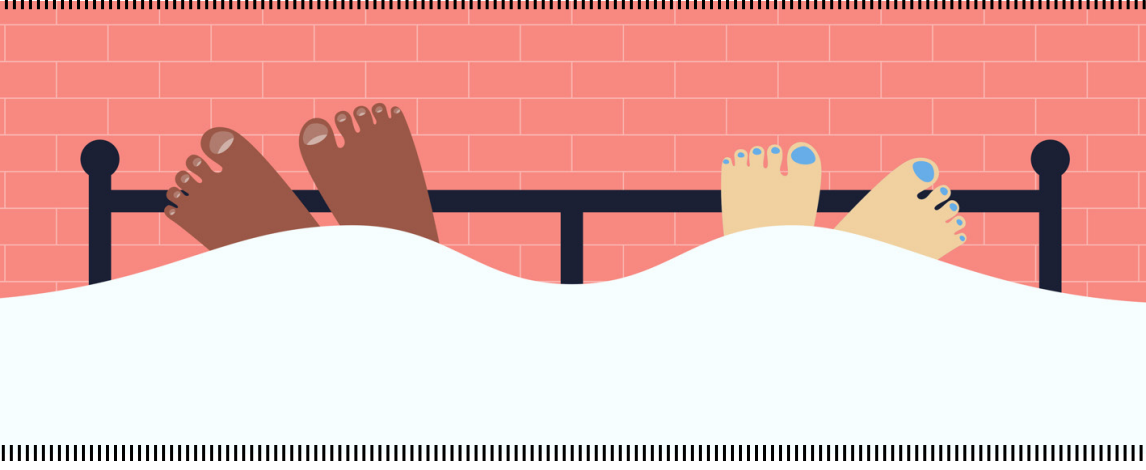

Doğu Akdeniz
Üniversitesi
"Erdem, Bilgi, Gelişim"

P D R A M
1997

Psikolojik Temelli

Cinsel İşlev Bozuklukları

Cinsel İşlev cinselliği sağlıklı bir şekilde yaşayabilmek için bireylerin sahip olduğu biyolojik donanımlar/süreçlerdir. Cinsel işlev; yani kişinin cinsel uyarılmaya gösterdiği yanıt/tepkiler 4 evrede yaşanır. Bunlar uyarılma, plato, orgazm ve çözülme evreleridir.

Cinsel İşlev Bozuklukları cinsel yanıt evrelerinde, yani genellikle bireylerin cinsel haz alma veya cinsel tepki vermekte karşılaştıkları ve cinselliğin arzu edilen şekilde yaşanmasına engel olan işlevsel zorluklara denir. Bunlar bazı bireylerde yaşam boyu varolan bazılarında ise sonradan ortaya çıkan cinsel zorluklardır.

Bu tür işlevsel bozukluklar, ortaya çıkma sebebi açısından çok boyutlu sağlık sorunlarıdır. Bireylerin cinsel tepki verebilmesi her ne kadar yalnızca biyolojik bir işlev gibi görünse de, cinsellik hem biyolojik, hemde sosyal, kültürel ve psikolojik boyutlarda yaşanmaktadır.

Bu nedenle;

- **Fizyolojik veya tıbbi kökenli sıkıntılar** (obezite, diyabet, yorgunluk, madde kullanımı, hormonal sorunlar, kullanılan ilaçlar vb.),
- **Psikolojik etkenler** (geçmişte yaşanan cinsel veya duygusal travmalar, olumsuz vücut algısı, depresyon, korku, kaygı, strese yol açan zorlayıcı koşullar vb.),
- **Partner ile ilgili etkenler** (partnerler arası uyumsuzluk, iletişim kopukluğu, partnerin sağlık sorunları vb.) ve
- **Kültürel/dini etkenler** (cinsellikle ilgili bireysel/ailesel/toplumsal tutucu değer, tutum ve davranışlar, katı kurallar ve kısıtlamalar vb.) **cinselliğin nasıl yaşandığını yakından etkileyen temel faktörlerdir.**

Cinsel işlev bozuklukları yalnızca cinsel sağlığın bozulması anlamına gelmez. Tıpkı ortaya çıkma sebepleri gibi, ortaya çıktıktan sonra yarattığı etkileri de çok yönlü olabilir. Kişinin cinsel işlevselliğinde yaşanan sorunlar sonucu cinselliğin istenildiği gibi yaşanmaması psikolojik sağlığı, aile ve sosyal sağlığı da etkileyebilir.

Cinsel İşlev Bozukluğu Türleri:

Geç Boşalma: Erkeklerde her cinsel birleşme sırasında veya neredeyse her cinsel birleşme sırasında yeterli uyarılma olmasına, boşalmayı geciktirme isteği olmamasına ve boşalma arzusu olmasına rağmen orgazm evresine ulaşmakta güçlük yaşama veya hiç boşalamama durumu olarak tanımlanır. Orgazma ulaşmanın belirlenmiş makul bir süresi olmamasından dolayı bu işlev bozukluğundaki “geç” kavramı için net bir süre verilemez.

Sertleşme Bozukluğu (Erektıl Bozukluk): Sürekli olarak ya da yineleyici bir biçimde, penis sertliğinde azalma, yeterli bir ereksiyon sağlayamama ya da cinsel etkinlik bitene dek bunu sürdürmemeye bozukluğudur.

Kadında Orgazm Bozukluğu: Olağan bir cinsel uyarılma evresinden sonra orgazmın sürekli olarak ya da yineleyici bir biçimde gecikmesi, seyrekleşmesi, hiç olmaması veya orgazmik hislerin yoğunluğunda görülen azalma durumudur.

Kadında Cinsel İlgi/Uyarılma Bozukluğu: Cinsel/erotik düşünme, fantazi kurma ve cinsel ilişki başlatma veya cinsel birleşmede bulunma isteğinin hiç olmaması veya az olmasının yanısıra, cinsel ilişki başlatmak isteyen partnerlerine karşılık vermeme, cinsellik belirten davranışları algıda körelme veya hiç algılayamama, cinsel ilişki sırasında ise cinsel his, ilgi, heyecan ve hazzın azalması veya hiç olmaması durumudur.

Cinsel Organlarda - Pelviste Ağrı/İççe Girme Bozukluğu: Cinsel birleşme esnasında vajinaya girmede sürekli olarak ya da yineleyici bir biçimde yaşanan zorluklardır. Vajinaya girme durumunda pelvik taban kasların (işeme ve dışkılamadan sorumlu kasların) gerginleşmesi veya sıkması, leğen kemiği (pelvis) veya vulva ve vajinada oluşan ağrı veya kişinin bu tür bir ağrı olması beklentisinden doğan belirgin korku veya kaygı yaşaması durumudur.

Erkeklerde Düşük Cinsel İstek Bozukluğu: Sürekli ya da yineleyici biçimde cinsel ilişkide bulunma isteğinde, cinsel/erotik düşüncelerde veya cinsel/erotik fantazi kurmada yaşanan azalma veya hiç olmama durumudur.

Prematür Ejakülasyon (Erken Boşalma): Sürekli olarak ya da yineleyici bir biçimde, partner ile yaşanan cinsel birleşme esnasında vajinaya girdikten 1 dakika içinde arzu edilmemesine rağmen boşalmanın gerçekleşmesi durumudur. Bu durum, vajinal birleşme yaşanmayan cinsel aktivitelerde belirli bir süresi olmamasına rağmen çok az bir cinsel uyarılma ile ve kişinin istemesinden önce boşalmanın gerçekleşmesidir.

Dünyada cinsel işlev bozukluklarına rastlanma sıklığı kültürlere göre farklılık gösterse de bu tür sağlık sorunları ile oldukça sık karşılaşılmaktadır. Tedavi şekli cinsel işlev bozukluğunun türüne ve ortaya çıkma nedenine göre değişmektedir. Ancak bu gibi sağlık sorunlarının fark edilmesi durumunda bir uzman yardımı almak çok önemlidir. Eğer sizde cinsel yaşamınızda işlevsel zorluklar yaşadığınızı düşünüyorsanız bir jinekolog, ürolog, psikiyatrist veya psikoloğa başvurabilirsiniz.

Doğu Akdeniz Üniversitesi

Psikolojik Danışmanlık Rehberlik ve Araştırma Merkezi (DAÜ-PDRAM)

Tel: +90 (392) 630 2251

Faks: +90 (392) 630 2475

E-mail: counsel.pdram@emu.edu.tr

Web: <http://pdram.emu.edu.tr>

Adres: Doğu Akdeniz Üniversitesi

Kuzey Kampüsü, Sağlık Merkezi Binası

Zemin Katı, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs